

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

ŠKOLNÍ ROK 2022/2023

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

Minimální preventivní program prevence rizikového chování u dětí a mládeže pro ZŠ a MŠ Lučina pro školní rok 2022/2023

ZŠ a MŠ Lučina, okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace

Lučina 2, 739 39

Tel.: 558 689 139, e-mail: zs.lucina@seznam.cz

Školní metodik prevence: Mgr. Alena Mlnaříková

1. Charakteristika programu

MPP se zaměřuje zejména na výchovu a vzdělávání žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a emočně sociální rozvoj a komunikační dovednosti. Je založen na podpoře vlastní aktivity žáků, pestrosti forem preventivní práce s žáky, zapojení celého pedagogického sboru školy a spolupráci se zákonnými zástupci nezletilých žáků školy.

2. Primární prevence

Primární prevence rizikového chování se zaměřuje prioritně na předcházení rozvoje rizik, které směřují zejména k následujícím rizikovým projevům v chování žáků:

- a) agrese, šikana, kyberšikana a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimedií, násilí, vandalismus, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie
- b) záškoláctví,
- c) závislostní chování, užívání všech návykových látek, netolismus, gambling
- d) rizikové sporty a rizikové chování v dopravě, prevence úrazů,
- e) spektrum poruch příjmu potravy,
- f) negativní působení sekt,
- g) sexuální rizikové chování,
- h) projevy syndromu týraného dítěte,
- i) krádeže,
- j) sebepoškozování,
- k) negativní projevy závislosti na subkulturách,
- l) domácí násilí,
- m) hazardní hraní,
- n) problémové situace týkajících se žáků s PAS (poruchy autistického spektra).

2.1. Specifická primární prevence

Aktivity a programy zaměřené na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků. Jedná se o:

- všeobecnou prevenci, která je zaměřena na širší populaci, aniž by byl dříve zjišťován rozsah problému nebo rizika,
- selektivní prevenci, která je zaměřena na žáky, u nichž lze předpokládat zvýšený výskyt rizikového chování,
- indikovanou prevenci, která je zaměřena na jednotlivce a skupiny, u nichž byl zaznamenán vyšší výskyt rizikových faktorů v oblasti chování, problematických vztahů v rodině, ve škole nebo s vrstevníky.

2.2. Nespecifická primární prevence

Veškeré aktivity podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizace volného času, např. zájmové, sportovní a volnočasové aktivity a jiné programy, které vedou k dodržování určitých společenských pravidel, zdravého rozvoje osobnosti k odpovědnosti za sebe a své jednání.

3. Primární prevence na naší škole

Primární prevence ve výchovně vzdělávací činnosti zahrnuje:

- výchovné působení na žáky během vyučování. Žáci by měli získat základní informace ve všech oblastech rizikového chování, měli by získat základní dovednosti, jak čelit negativním vlivům vrstevníků (obzvláště při přechodu na jinou školu). Měli by získat schopnost vypořádat se s odmítnutím, selháním, zklamáním a neúspěchem.

Učitelé by měli u žáků posilovat sebevědomí, vést je ke zdravému sebeprosazování a k efektivnímu využívání volného času, jakožto prevence rizikového chování. Všichni pracovníci školy by měli žáky vést k odpovědnosti a udržování řádu a pořádku.

Třídní kolektivy i jednotliví žáci mohou své problémy řešit s výchovnou poradkyní, metodikem prevence, s vedením školy, individuálně nebo prostřednictvím svých zákonných zástupců, případně se svěřit schránce důvěry.

Zaměření na mladší školní věk:

1. navozování příznivého psychosociálního klimatu ve třídě
2. osvojování a upevňování základních návyků - hygiena, životospráva, sdělení základních informací z oblasti prevence experimentování s alkoholem a cigaretami
3. základy etické a právní výchovy
4. zaměření pozornosti na odhalování specifických poruch učení i jiných postižení

5. všestranný rozvoj osobnosti žáka
6. soustředěnost na včasné diagnostikování rizikového chování
7. nabídka volnočasových aktivit
8. environmentální výchova
9. návštěvy filmových a divadelních představení, výstav, koncertů a besed
10. účast ve školních a mimoškolních soutěžích

Konkrétní aktivity podporující primární prevenci:

- Seznámení žáků, rodičů se školním řádem
- Cvičení v přírodě
- Spolupráce s hasičským sborem Lučina - beseda s hasiči, ukázky práce
- Dopravní výchova, mobilní dopravní hřiště
- Sportovní, střelecké, recitační, pěvecké, výtvarné soutěže, šachový turnaj
- Vánoční jarmark, Velikonoční jarmark
- Projekty, přednášky: preventivní programy společnosti e-Duha, „Ochrana člověka za mimořádných událostí“, projekt „Zdravé zuby“, projekt „Den Země“, projekt „Den dětí“, projekty „Ovoce a zelenina do škol“ a „Mléko do škol“
- Hudební kroužek, sportovní kroužek pro dívky i chlapce, deskové hry, keramika pro mladší a starší děti
- Kulturní programy - divadlo, kino, výstavy, koncerty, návštěva knihovny
- Kulturní vystoupení žáků na akcích obce - pro důchodce, vítání občánků
- Akce s MŠ a rodiči - Drakiáda, Radovánky, karnevaly, lampiónový průvod
- Sběr starého papíru v obci

Programy primární prevence realizované vzdělávací společností e-Duha

- 1., 2. ročník - **Kamarádi online** - obrázková prezentace rizik internetu, mobilních telefonů, počítačů - cizí a neznámí lidé v online světě, závislost, placené hry, násilí.
Netiketa - pravidla chování na internetu - přehled základních pravidel slušného chování v online světě, při online hrách, na sociálních sítích i během online výuky.
3. ročník - **Děti a sociální sítě** - význam a rozdělení sociálních sítí, aplikace na sociálních sítích, kybergrooming a další nebezpečí pro děti na sociálních sítích.
Rizika online her - hraní online her dětmi 1. stupně ZŠ, rozdělení her, Minecraft aj., rizika a nebezpečí ve světě online her (placené hry aj.).
4. ročník - **Pravda a lež na internetu** - nepravdivé informace na internetu, nepravdivý text, fotografie, videa apod., pravda a lež na sociálních sítích, nebezpečné nabídky na internetu.
TikTok a jeho rizika - děti jako uživatelé sociální sítě TikTok, aktuální problémy a rizika sledování TikToku.

5. ročník - YouTube a Youtubering - děti jako uživatelé YouTube, fenomén Youtubering, rizika sledování YouTube a Youtuberů, pravda a lež v prostředí online.

Kyberšikana - co je šikana, kyberšikana a její vznik, znaky kyberšikany, jak řešit násilí na internetu, příklady kyberšikany, pravidla obrany proti kyberšikaně.

Programy budou realizovány ve 2 čtyřicetipětiminutových blocích pro každý ročník, a to v listopadu a dubnu.

4. Ochrana údajů

Škola (a její zaměstnanci) ve smyslu evropského nařízení ke GDPR zachovává mlčenlivost a chrání před zneužitím data, údaje a osobní údaje a zaměstnanců školy, citlivé osobní údaje, informace o zdravotním stavu dětí, žáků a studentů a výsledky poradenské pomoci školského poradenského zařízení a školního poradenského pracoviště, shromažďuje pouze nezbytné údaje a osobní údaje, bezpečně je ukládá a chrání před neoprávněným přístupem, neposkytuje je subjektům, které na ně nemají zákonný nárok, nepotřebné údaje vyřazuje a dál nezpracovává.

5. Spolupráce s organizacemi a institucemi

- Obecní úřad Lučina
- Hasičský sbor Lučina
- Policie ČR - besedy, ukázky práce
- MěÚ F-M - sociální odbor
- PPP Frýdek-Místek, Havířov, Ostrava
- SVP Frýdek-Místek
- SPC Ostrava
- Klub rodičů

6. Spolupráce s rodiči

Rodiče se zapojují do činnosti školy prostřednictvím Klubu rodičů i individuálně, pomáhají při různých akcích.

Prostřednictvím třídních schůzek, konzultačních hodin, jsou rodiče informováni o dění ve škole. Tyto zprávy mají své stálé místo i na webových stránkách školy.